

...chorus

Soc. Jesu Vilr. Sodalitatis Annuntiatae Virginis: Cor leonis signum coeli sub quo Illmus D. D. Christoph. Sapieha 17 Aug. mortuus.

Per Angusta
Ad Augusta
Angustiæ mihi sunt
COR LEOnis
signum coelistiu
quo Ill.D.D.CHR
SAPIEHA
17 Augu:
Mortu
us
COR LEONIDAE
Fortunam Xerxis domuit. Post
coronam capiti Regio detractā
In
Tribus hastis uirtutem
simul ac uitam
absoluit: plut: in
Paral:
Fortunam Virtute domui
Illmo Dmo
D. LEONI SAPIEHA
M.D.Lit: Supremo Exer: Duci
Palat: Vilnen:
OPTIMO PARENTI
OPTIMVM FILIVM
Christo: Nico: SAPIEHA
M.D. Litu: NOTARIVM
In moribus suis, et mente Rpcæ
superstitem
Sodalitas Annunciatæ Virg:
In Alm: Vniu: Viln:
D. D.

BIBLIOTH. UNIV.
JAGE ONICAE

AD ILLVSTRISSIMVM DOMINVM
D. LEONEM SAPIEHA PALATINVM VILNENSEM
M. D. L. exercituum ſupremum Ducẽ. Capit. Mohilou. &c. &c.

Ixit Chriſtophorus Nicolaus SAPIEHA Filius tuus Illm̃e Dñe; in quo Sodalitas noſtra Parthenica exemplum, Reſpublica ſpem proximam, COR amiſiſti LEO Pater. Quis dolori tuo legem dicet, quē iura adiuuant? Quippe filium [a] PERSONAM, [b] VOCEM, & [c] CORPVS Patris iura dicunt. Filium amiſiſti, quem in perſonam, vocem, & vultum tuum natura & virtus finxerat; vt ſi in aliis fruſtra, in hoc filio rectè Euripides diceret, [d] ANIMVS Patris. Animus ergo tibi ereptus eſt, COR Paternæ mentis, & affectus ſedem amiſiſti. Sed tanto æquius doleas, quod dolorem tuum cum Republica diuiſiſti, cui æquè ac tibi filius tuus, COR fuit.

Qui animi bonis, & Sapientiâ cæteros mortales præſtitêre, [e] CORDA apud Romanos appellati. Quæ bona animi in Filio tuo Patria non ſuſpexit? quam in illa ætate, inſolitam Sapientiæ ac rationis vim, non amauit? quas voces obitus eius, Magnis (utriusꝗ gentis, vnius Reip) Patribus non extorſit? Regni Senator erat, qui ad primum de eius morte nuntium exclamuit, Potuimus in præmaturam ac felicem eius indolem intuentes illud effari

Oſtendent hunc terris fata, nec vltra
Eſſe ſinent.

Ita in eo, motum illum animi celerem, fortem & acutam prudentiam, priuati laudabant, Tribunalia ſequebantur, quibus illud inprimis quærebat, vt animos in ſentiendo diuerſos ſociaret, vt ſecluſis in decernendo PARTIBVS,

a L. Cum ſcimus in fin: c. De Agric: & cens: L. 11.

b Paragr: Et vero de inutil: ſtipul:

c L. Fin. de impub: & aliјs ſubſtit.

d Apud. Cal. l. 11. ant: lect. c 17

e Plin: l. 2 c. 31.

& auidis consiliis, unus incorrupti iudicii vultus maneret; vt se potestas nocendi cohiberet: dispicerent omnes decreta, tardeq; & iustè id concederent, quod datum non adimeretur. Ita sæpè ab illius pondere totum tribunal librabatur, vbi sententiarum in æquum & bonum conspiratione, è priuatorum ingeniis, Remp: faciebat. Tempestiuus ergo fuit quem Princeps præcipuis honoribus amaret, cuius optimis in Remp. studiis mirè congruebat.

Cic: in Tuscu. n 15 Multa (vt solet) affectus Popularium, iis qui in Repub. eminerent nomina indidit; in quibus Scipionem Nasicam, ob confessam ciuitati Sapientiam, C O R C V L V M, Richardum Angliæ Principem, COR LEONIS, ob animi magnitudinem, appellauit. Vtramq; Scipionis ac Richardi laudem, qui eriperet, fuit Christ. Nicol : S A P I E H A, Filius tuus Illme Dñe: qui ob sapientiam, & excelsum bello animum, COR LEONIS, id est T V V M, audiret. Animus belli ingens, luxus & quietis contemptor, quæsito diu prælio, cum se tempus dabat, à te frustra habitus, qui præferuidos ac viriles spiritus, senili prudentiâ temperabas, Leonis ritu, neglecto cultu, intecto capite, in agmine, in laboribus frequens adesse, nihil nisi sponte Patris incipere, laudem strenuis, solatium inualidis, exemplum omnibus, ostendere nitebatur. Id enim vsu salubre, & authoritate melius, ex magnis, æui nostri Imperatoribus, didicerat. Castrorum verò, acierumq; artem inprimis tenebat, sed eruditas belli cogitationes, intra animum cōtinuit, dissimulato rei militaris intellectu, ex aliorum consiliis pendebat: si quid in publicum consulebatur, in tempore se facturum respondebat, vbi ver ætatis adoleuisset. Nimirum in Rep: sermonum auida, actionum, consiliorumq; naturam, ex virtutis gustu explorabat. Non supercilium erexit, non se æstimauit, non extulit; nunquam TE PATREM vlli minatus est: nemo potentiam eius, omnes humanitatem sensêre. Tacito itaq; virtutum passu, in gloriam ibat, vt famam moraretur; sæpè vel ipsis castris, in faciem pacis viuebat, vbi tametsi omnia in eum studia prompta erant, nusquam famæ seruiuit, quæ in nouis cæptis, validissima est; videbaturq; locus ad spem Reip. implendam patefactus, cum in magnarum cogitationum impetu, morte substitit, admodum iuuenis, & fortunæ, in quam alebatur capax: quem tibi in subsidium Imperii militaris, paraueras P A T E R.

Dignum erat C O R L E O N E Patre, ingentis animi, & constantiæ inter angustias mortis retinens; dignum cui hæ lacrymæ parentarent. Quid enim aliud generosus LEONIS oculus, quàm C O R fleret, cum quo in vita rectè consenserat? Id, nimirū, vetus illa Academia docuit, [a] C O R cum O C V L I S consentire. [b] Est piis affectibus quædam etiam flendi voluptas, per quam euaporat dolor; [c] est

[a] Cic. l. 2 Acad. Quæst: n 82
[b] Amb: fun: Valen.
[c] Sen. ad Mart:

quæ

quædam & dolendi modeſtia, [d] lacrymæ quippè indices pietatis non illices ſunt. [e] Permitte tibi Illme Dñe vt homo ſis, neq; enim hæc, quam portas Perſona, aut Imperium, aut doctrina, tollunt affectus. d Amb. fun. frat. e Iul. Capit. in Pio.

Habuiſti Filium, hoc in maximis bonis pone, quod Reip: ſpem, quod cæleſti patriæ ciuem dediſti: vtendum tibi illo, non fruendum fuit; commodatum habuiſti, reddendus erat cum natura poſceret, quæ in eo, non tuam, & noſtram ſatietatem ſecuta eſt, ſed legem ſuam, nec abiiſſe putes, quem præmiſiſti. Suâ te vitâ ille fulciri cuperet, ceſſit ſuis, vt de eius annis Pater viueres.

Tu verò PATER (inquit) viue, & ſi tam obſequens es, vt hoc precari filio permittas, de meo, viue; ſi breuior voto tuo vixi, boni conſule. Volo interim ſolatia tua tibi oſtedere; reſpice Fratres meos, quibus ſaluis, fas tibi non eſt, accuſare mortem meam; in vtroq; habes, vnde vtriusq; virtute delecteris; fruere alterius Filij dignitate, alterius obſequio, vtriusq; pietate. Noui Fratrum meorum intimos affectus, alter dignitate ſuâ ad ornamentum Patris vtitur, alter ſeipſo, vt Reip & tibi vacet. Benè vtrumq;, in auxilium, & oblectamentum tuum, ſtudia ſua, ac Reip, officia diſpoſuerunt, vt alter latus tuum domi, alter nomen colat. Certabunt in te officiis, & vnius deſiderium, duorum pietate ſupplebitur, vt nihil de me deſideres præter numerum.

A deſiderio mei te vindica, ne plus apud te vnus dolor, quam totius Patriæ ſolatia poſſe videantur, in hac vna, tibi ſatis præſidii, ſatis ſolatii eſt. Legem ſtatue animo:

Neminem flebo lætum.

Indue Parentum Optime, diſſimilem animo tuo vultum, eum te domi præſta, qualem militia Magnum Ducem agnouit; cum rebus affectis, hilaritatem de induſtria accipiebas, aduerſas res, adumbratâ lætitiâ abſcondebas, nullus fractam ſui Ducis mentem vnquam adſpexit; cum ſe Leone Duce, exercitus militare meminiſſet. Circumſtat te iſta conſolantium corona, proijce ex toto dolorem, ne plus in te dolor, quam hoſtis poſſit. Si COR LEONI Patri Filius viuus fui, COR affectus ſedem morte depoſuiſti, affectum depone. Plin. l. 11. c. 37

ODE

Non esse deplorandum illum, qui in mente Reipublicæ, ac moribus suis viuit.

FRustra iacentem flebimus indolem,
Jam se BEATIS addidit hospitem
SAPIEHA, maturumq; dulci
Præripuit senium iuuentæ.
Vester BEATI, uester in ætheris
Euasit aulam; viuere pulchrius
Incepit, Oratorq; Cælo
Pro Patria stetit, elocutus
Gratum TONANTI carmen, & annuunt
Responsa Votis, scilicet vtitur
Cælis, & incedit per astra,
Depositum speculatus orbem.
Hinc nescientem, spectat amabili
Vultu PARENTEM. Nos quid inutiles
Moramur vmbras, & futuræ
Tristitiæ comitem cupressum?
Cedent sereno funere neniæ,
Luctusq; cedent; nomen in vltimas
Exibit oras, nec sepulchri
Arbitrium patietur, inter-
-minata Virtus, nulla silentio
Descendet ætas; dicet vt integer
SAPIEHA vixit; se iuuentæ
Eripuit; volucrisq; fati
Præuertit alas; nempe volentibus
Consensit astris, cui Siculæ dapes,
Morum elaborabant saporem,
Et medijs latuêre verbis
Faui fluentes. Mentis, & ingenI,
Benigna doctis vena laboribus;

Accepit

Accepit insignes & imos
Pectus amicitijs apertum.
Mores quieto supposuit iugo,
Morem nec vlli flagitio gerit
Curasque mortales, & omnem
Præterijt sine labe culpam.
Non capta luxu vita superfluo,
Terrena non mens, Angelus, Angelus:
Sunt orbe, Littauisq; terris,
Qui superos deceant alumni.
Sed veris instar, vultus vbi illius
Affulsit, illum Patria diligit,
Illum senatus quærit, illum
Fama vocat popularis auræ.
Intrauit acrem iudicij domum,
Sententiarum triste senaculum,
Illamq; Maiestatis arcem,
Ingenij rapuit triumphis.
Vbi potentum longa negotia,
Diiudicatâ lite coërcuit,
Artesq; dimouit, diesq;
Iustitiæ reditum morantes.

Cum omnia mortalia sint, ne a viris Resp. destituatur, educatione iuuentutem parandam esse, quæ decedentium iacturam sartiat, & labes Patriæ diluat.

TOt vna gentes linea diuidit,
Suprema rerum linea maximas
Deleuit vrbes, nec POTENTVM
Tacta iugo neq; militum armis

Posse-

Possedit æuum: quærimus, heu pudor!
Nos sumptuosæ vulgus inertiæ
Celare vitam; perdimusq;
Florem animi laribus paternis,
Mors & latentes inueniet domi;
Ad arma fortes, viuite Patriæ,
Artesq; MAIORVM iacentes,
Reddite consilijs & armis.
Quis Patria, ô te quis rapuit tibi?
In te quid vltra est, illius illius
Lituaniæ, quæ vixit olim
Ipsa suis opifex triumphis?
Maturior vis eripit, auxilio-
-Aptam Iuuentam; robore decidit
Flos omnis, exemplumq; tristi
Militiæ, iacuêre fortes
Vix inchoato tramite gloriæ.
Nuper cadentem vidimus arbitra
Sub MORTE, SAPIEHAM; quis illo
Iudicio stetit absolutus,
Vel impetrauit Iustitium breue?
Omnes eodem trudimur; vt libet,
MORI STATVTVM est; vna retro,
Fama breuem Dominum sequetur
Superstes æui. Restat honoribus
Æterna virtus. Non ego te meis
Chartis inornatum tacebo,
Historijs, titulisq; magnum
SAPIEHA, si quæ est gratia carmini,
Diceris Orbi; spirat adhuc amor
Quem Patriæ pectus recepit,
Forma animi generosa, spirat,
Dicenda Musis. Magnus habebitur
Quicunq; fastis te leget in suis,
Quem pacis expertes Polonæ,
Gottigenæ didicere nuper

Quid

Quid Marte posses; PATRE sub auspice
Te digna tentas; dulce periculum est,
Intrare fastos inquieto
Sanguine; vulneribusq́ pulchrum
Dixisse vixi. Prælia cum tibi
Magnus negaret consilio Parens,
Ad arma dicebas, AD ARMA
PATRE fui genitus LEONE.
Bellum secundâ quæsijt alite
Romanus, alter signa Draconibus
Armauit, alter signa gallis,
Alter Amazonia securi:
Non signa gallis Patria reddidit,
Ad signa CORVINOS vocat oscines.
Bello Duces confæderauit,
Alitibus cum AQVILIS, LEONES.
Vnitâ quid non restituent manus?
Vtroq́ fluxit Christophorus Duce;
Vtroq́ descendit decorus
Sanguine, cum ALITIBVS LEONVM;
Spes ex vtroq́ incæperat arduas
Coniuncta virtus. Copia fortibus
Est famæ in armis. Hinc & inde - Ab
Hoste fluens reualescit Echo.
O quidquid in se Lechus habet viri
Vim de superbis non ferat hostibus,
Per arma, dotatam vel astris
Inueniet, vel honore mortem.
Hic mos decoris non fuit ensibus.
Furorné nos, vel vis tenet acrior,
An culpa? Respondete fortes
Militiæ socij decusqué.
Tacent! malorum cælat originem
Indeprehensi carceris abdito,
Æterna Maiestas in omnem
Vindicijs abitura culpam

Tu Viue natis Patria, ad optimam
Te uerte frugem; tristitiam bono
Compesce vultu; fac, vt omnis
Christophorum tibi reddat Annus

EX VNGVE LEONEM

LAudata virtus si redit ad genus,
Nomenq́ riuo fons dat idoneum,
SAPIEHA te magnum LEONEM
Prodiderat generosus VNGVIS.
Ex illo & OMEN, Curia sumpserat,
Et spem Senatus; semina gloriæ
Tam magna, tam paruis in annis,
CHRISTOPHORVM & Patriæ capacem.
Sensere PATRES: Dixit & ARBITER
MONARCHA Regni, Quandoquidem tuam
Præcedis ætatem decoris
Officijs, & honor virentes
Præcedat annos; Curia te suis
Inuoluet actis, quem generis nitor,
Morumq́, doctrinæq́ cultus,
Patriæ ad ingenium pararunt.
O quanta Patri gaudia publicus
Plausus ferebat! quantaq́ reddidit
Admurmurando, Filius cum
Diceret in Patriæ Corona!
Circumsonabat murmur, & arbiter
Non nemo dixit: Quis PVER hic putas
Futurus olim, si iuuentæ
Est animi facies adulta?
Omnisq́ in illo substitit omnium
Vultus; quis illam negligat Indolem,
Quæ cepit omnes? quis beato
Nolit ab ingenio morari?

Festina

Festina laudum præcipit arduos
Virtus triumphos, nec senij moras
Exspectat, æternas ab ipso
Discit opes animumq; PATRE.

Rectè educatis moribus addidit
REGINA laudem; Non similes ait
Videntur ulli, qui potentem,
Tam benè contineant Iuuentam.

CONSTANTIÆ vox ingenium probat
Constantis æui; conueniunt benè;
CONSTANTIAM vitá secutus,
Morte simul fuit insecutus.

NEMO HVNC LACRYMIS DECORET

Qui de suo Magnus est,

CHRISTOPHORVS NICOLAVS SAPIEHA

LEONE PATRE PALATINO VILNEN: M. D. L. EXERCITVVM SVMMO DVCE.

MATRE ELISABETHA RADIVILIA, PRINCIPE DE BIERZE ET DVBINKI

NATVS

A Parentum moribus, clara animi initia, & indolem hausit. Ingenium illustre ijs studijs JVVENIS *impendit, quibus firmior aduersus fortuita Remp. defenderet.*

STVDIOSVS

Vniuersitates Vilnensem, & Louaniensem, ingenij admiratione tenuit. Ius vtrumq; & Philosophiam, ex eruditissimis Magistris, Bella ex Imperatoribus, Prudentiam Ciuilem ex summorum Principum consuetudine didicit.

VNDE

VNDE REDVCEM

Respublica respexit, cum vires fortunasq; animi, è proximo ostenderet; Par summis Reip: negotijs; vbi Conuentus aut Tribunalia poscerent, GRAVIS, INTENTVS *&* MAGNVS. *vbi officijs factum satis, nulla* POTESTATIS, *tota* HVMANITATIS *Persona, omnium in se oculos, ac ora collegit. Et suspici à* SENIORIBVS IVVENTAM *suam cernens, salubri temperamento humanitatis, ac modestiæ imagine,* VELABAT ANIMVM.

VITA ILLI

Omnibus simulachris emendatior, integritate mentis & corporis constitit. Dies abijt nunquam, quâ non aliquid MANSVETVM, VTILE, PIVM *faceret. In sacra, & æterna, omnibus vitæ moribus incubuit. Omnes summorum hominum laudes breui indole comprehendens, in medio maximarum cogitationum vix* OTIVM MORTI *fecit; cum* ADOLESCENTIAM *multorum* SENIO *feliciorem deposuit.*

INGENTES SPES *Patriæ*
VIVENS *incepit.*
MORIENS *docuit*
Omnia Vitæ negotia esse

CONCEPTVS INCHOATOS.

AD ILLVSTRISSIMVM DOMINVM,

D. IOANNEM STANISLAVM SAPIEHA M·D.L. MARSCHALCVM CAP. SŁONIMENSEM &c.

Olem inter & hominem admirabilis quædam consensio est, ut eius lucem, non tempora modo audiant, sed vita hominū. *Plin. lib. 2 c. 6* Dies enim omnino vita nostra est, horis, rebus, negotiis distincta; uultum solis Vmbræ sequimur; quid enim de toto quod viuimus, præter vmbram tenemus? quæ ad omnem Solis motum varia est [a] Nihil immobile natura concepit, fortuna in nos ac ætas ludit, [b] Vitæ nostræ cursum breuiter raptimq; transimus, actuum quisq; suorum sarcinas portantes. [c] Iter ergo ad mortem vita est; primo viuendi puncto, impetum moriendi cæpimus, ut quiescentes elabi nobis ac fugere videamur, Solem & tempus secuti. Horologia ergo imitamur, quibus ad mobilem gnomonis vmbram tempus cœli discitur. Vnumquemq; nostrum non mutæ cœlorum lucis, sed vitæ Horologium existimemus, quod actiones horasq; omnes, rectè collocat ac dirigit, vt cum celeritate temporis, vtendi velocitate certetur. Cuius generis exemplum nuper fuit CHRIS: NIC: SAPIEHA Frater tuus Illm̃e Dñe; qui primo vitæ apparatu, nullum non tempus, in vsus suos contulit; omnes horas complectebatur, omnes pietate, variis vitæ officiis & Reip. commodis occupabat; pauci igitur anni, nobiles in eo operas edidere; omnis eius labor, Cœlum respexit. Magna mihi copia memorandi esset, quibus virtutum ac vitæ meritis in summam Reip. spem crescebat, nisi hæc apud Fratrem dicerem, in quem præclaris morum exemplis formabatur, quem vitæ institutis prætulit; nihil in illo fuit, quod non ex te agnosceret; ad normam se animi, ac moderatonis tuæ conformauerat; cogitabatq; quantum & tibi viueret, & Patri; sed antequam felicitatem suam nosset ereptus est. Citauit eum repetundarum natura, quæ prior ei vitam credidit, non litem intendit, acceptam retulit

[a] *Sen. Quæ: natur. lib: 6*

[b] *Aug. l. 4 de Ciu. c. 5*

[c] *Sen: ad Polyb:*

volens, quam non ſentiens acceperat; reddidit animum meliorem quàm acceperat. Longiſſimum illi æuum indolis eius fama promiſit,cũ maximis viris, quorum ſe ingeniis, vel contulit, vel ſi hoc Verecundia eius recuſat, applicuit; ad omnem quippe exterarum gentium prudentiam, & vſum, cui per tot annos inſueuerat, inſtituta patria aſſumens, ſeſe Reip: parabat, in quam educabatur. Animum ſemper infixum in Patriæ charitate habebat, ex cuius læto aut deiecto vultu, ſuum ſumebat; Cui omnia vitæ commoda, ipſam deniq; vitam addere optauerat, & ſi id Parentis voluntate licuiſſet, fecerat. Hunc ego Tite Liui, ætati illi iuuenem obieciſſem, cum hæc de Patribus ciuitatis veſtræ ſcriberes.

Liu: lib: 3

Patres ſuarum rerum erant, amiſſâ publicâ.

Felicem Remp. in quá non Patres tantum, ſed ne filii quidem ſuarum rerum ſunt; qui ferè per Nomen obſidum, exteras gentes armorum ſtrepitu circumſonantes, propoſitis vitæ periculis adeunt, bella & caſtra ediſcunt: omnes animi opes ac neruos, ad augendam Remp: conferunt. Talis CHRIST: NICOLAVS SAPIEHA Frater tuus, inuſitata indole, mentem Reip. conuertit, & alacritatem attulit; talis ex Patre Exercituum Summo Duce, rerũ ac militiæ momenta accepit; Mel ac deliciæ Patriæ, ſummos & imos exſpectatione tenuit. Dies publicis, noctes cœli negotiis, & animo dabat, verè Chriſtophorus, verè adoleſcens Nominis ſui: Strenuè in id vnum intentus ne cui ſuarum noctiũ ingenia innoteſcerent, quarum iacturam Diuinæ Matri lubens faciebat.

Vanitas vitæ.

Vnam vitabat Noctem, quæ falſis rerum imaginibus nullá certá ſpe, illudit animis; nihil in tanto rerum apparatu magnum & ſerium omnia Oculos imitari cenſebat; nihil in tã ſũptuoſa vanitate hominum præter nomen amabat. Agebat itaq; vtſe tempori ſuo, q; dum tenetur, fugit, præſẽtẽ faceret, & adoleſcentiam ad ſeniũ extenderet; cum in ipſa morte, Solis cum homine quendam concentum, amicitiam, & conſenſum expreſſit. Fatetur enim non nemo, primá illa mundi infantiá, Solem miſerabili primi hominis lapſu afflictum, ſepties tantum lucis depoſuiſſe, quantum interea portat; vt vel hoc luctu, amico homini conſentiret. Hanc amicitiam Solis, CHRIST: NICOLAVS SAPIEHA Frater Tuus imitatus, ad Solis iter viam diſpoſuit; diem Solis in horarum numero ſecutus, diem vitæ quatuor & viginti annis (felicem Noctem adſtantibus precat9) abſoluit. Meminerat Solẽ aliquando ab Ægyptiis notatum, vbi nunc oritur, occidiſſe; prouincias ergo Occidenti Soli vicinas permenſus, vbi ad Patrium Orientem rediit, Solis exemplo occidit.

Viterb. 1: Par: Chronic.

Herod. in Euter.

Tem-

Temperandum esse Lacrymis ad funera, virtutem a literis habere perennitatem.

QVi tristes Elegos, & querimonias
Mandato placidi ducit Apollinis,
Ad sensum Cytharæ carmina diuidens
Vates Christophorum vocat.

Nobis ille quidem flebilis, attamen
Nulli flebilior quam tibi Patria,
Cum desiderijs læsa potentibus
Quæris Patria FILIVM.

Ceu mater teneram perdidit alitem,
(Quem iunctis rapuit Corus Ethesijs,
Iactaruntq; animæ quæ mare temperant
A dulci profugum domo)

Cum syluis queritur, prouocat aëra,
Et questum fluuijs narrat inutilem,
Dignatur sobolem talis amabilem
Fletu quærere Patria.

Fatum non oculis viuit & auribus;
Cum Musis lacrymas funde canentibus,
Seu cygni dederis (si placuit) sonum,
Seu testudinis aureæ.

Certet per docilem gratia barbitum, &
Collecto modulos dissipet aëre,
Vocalis studii docta licentia,
Suadis ludet in auribus

Cum dulci sonitu fata coërcuit,
Infregit digitos in cytharæ modum,
Et solus cecinit, solus & Orpheus
EMIT CARMINE coniugem.

Ergo Christophorum ferreus abstulit
Somnus, sed vario raptus ab otio,
Et palmis potuit crescere, & hostibus,
Auroram inter & Hesperum.

Non incerta loquor; si qua oculis fides,
Victorem ex facie vidimus hostium,
Sed cœli placito substitit, ardui
Inter capta negotij.

Qui ritus FLVVIIS, mos & honoribus,
Surgunt, & subito flamine decidunt,
Erexit Patriæ spes, simul abdidit,
Et se composuit sibi.

O aulâ medius sistar Olympiâ
Cùi voces solitum est, reddere septimas,
Tam chari capitis munera disseram,
Cultor Pieridum; neq;
Si Musæ taceant, cum benè feceris
Palmam sustuleris. Nam taciturnitas
Inuoluit meritum: hinc, Vatibus est honor
Mentem marmoream gerunt.

Non est qualis erat, desinit imperio
Exercere aciem; & nobilis, & decens
Adsidere Patri, & ducere copias.
Cultu pulcher Achaico

Illum cum sonipes vendidit omnibus
Ostenditq; viris, ex facili potens

Sessore

Sessore; ex Domino iure superbijt.
Euinctis folijs Ducem.

Vidissent vtinam secula cum Patre!
Quem pulchræ capitis condecorant niues.
Et quæ vis animi, innata Leonibus
Forti consilio assidet.

Puris vos similes Frater oloribus
STANISLAE cupit, te sibi posthumum.
(Et cœli placitum est, fata recedite.)
Te seruare diu, & Patrem.

Tandem per lacrymas egeritur dolor,
Et sese satiat; desine perpetis
Tandem tristitiæ, desine pertinax
Mortem sistere Lacrymis.

DE VITÆ BREVITATE

Nec iuuentuti fidendum esse

I.
VITA VMBRA.

CRedite Romanum verè dixisse Pöetam,
Nos vbi decidimus puluis & vmbra sumus.
Vmbra repercusso cum reddimur obuia soli,
Et non turbatis vmbra videmur aquis.
Flos Narcissus erat, sed cum se deperit vndis,
Vmbram pro facie reddidit vnda sibi.
Quod NARCISSE vides, hoc est SAPIEHA, sed ille
VMBRAM se ad FONTEM repperit, iste DOMI

II.
VITA TABVLA.

GEstit Amazoniâ latus intercludere parmâ
Vita, sed è filis vita coacta suis.

Seu tunicis adamanta gerat, sit cassida fronte,
Fortior in telas ibit Arachna suas.
Cum patrias Ciuis fortes laudabit Athenas,
In TABVLA; dices, ingeniose Lacon.
Fortis adhuc æui, medios SAPIEHA per annos
Frangitur, in TABVLA fortis & ille fuit.

III.

MORS LINEA.

CVi placet armatus Mauors, Actæaq; virgo,
Et facies belli sanguinolenta notis.
Erigat hic Martem, nec in Hectora stabit Achilles,
Solus & in pugnas hostis inermis erit.
Linea sola diem non vano finiet ictu,
Christophori nuper finijt ista diem.
Ecquid in arma viros, & in hostes quærimus arma?
Debellat nostrum linea sola caput.

IV.

STATVTVM MORI.

SVmma breuis vitæ spes nos vetat edere longas,
Hora dedit, nostram perdit & hora diem.
Vellere Parcarum regimur, quodcumq; superbæ
Constituêre colus, soluimus atq; sumus.
Pallida mors indiscreto ferit omnia telo,
Non homicida tamen iure perire potest.
Namquê citata suo defenditur illa statuto, &
Jura nihil dicunt Iustiniane tua.

Duplici Cruce insignita.

I.

Linea Protogeni magnum laudauit Apellem
Quæ medias inter prodigiosa stetit.
Est, quæ cælestem mundo fateatur Apellem,
Quæ stetit, in ceris ducta Sagitta tuis.
O SAPIEHA! vides, tantum quo stemma triumphat,
Cûi portat geminas ducta Sagitta cruces,
Vna triumphatis crux sufficit hostibus, ecquos
Non vincet, geminæ iuncta Sagitta cruci?

II.

Vbstitit æternæ Petrus pro limine Portæ,
Cum secuit medium fixa Sagitta polum.
Tunc ait. En priscos reparat mentita Typhœos
Fabula; quæ cælum vis inimica ferit?
Mitis ad hæc Petro sic reddidit ore Sagitta,
Est mihi per nostram, trames in astra crucem.
Acquiris superos vnam cum Petre tulisses,
Non ego, quæ geminam tollo Sagitta crucem?

III.

Forte serenati picto sub margine cœli,
Adfuit è patrio missa Sagitta solo.
Cumq; viam vellet, sed non via clausa pateret,
Est ait una mihi non benè clausa Via.
Dixit, & Heroum Christi latus accipit, illud
Quod pia Longini fregerat hasta latus.
Christe tui Lateris pulsabo Vulnus apertum,
Quod mihi pulsanti reddet in astra Viam.
Christe, polum soli pulsanti dicis apertum,
Sta Verbis, postes en ego pulso tuos.

IV.

QVis potuit Crucibus geminam sponsare sagittam?
Vnaq; sit geminæ Vincta sagitta Cruci?
Non tam deuotę veniunt incude sagittæ,
Quas solidus Brontes, quasue Typhœus agit.
Cætera stant morti, restant tibi stemmata Christe,
Stemmata dilectæ, miq; tibiq; Cruces.
Vanum sit reliquis iactari stemmate, soli
Sed iactare mihi stemmata Nostra licet.

AD MAGNANIMAM IVVENTVTEM LITHVANAM.

Vita Trames Gloriæ.

Somnus euntis æui,
Et breuis cursus properantis super astra vitæ,
Nos monet inchoare
Spes breues, spes quæ deceant corporis inquilinum:
Quæ pereunte vitâ
Erigant cœlo, & memorent omnibus orbe fastis.
Sic Iuuenis memento
Vltimam finire diem, conspicuam pudore.
Hâc vice gloriosi
Seculum accepêre triumphi Iuuenum, vel astris
Cognita Nicolai
Vita SAPIEHÆ: similes tu tibi pande laudes.

ADES

12

ADES
Spectator.

Mors est quæ de animis verum dicit.

NON HIC

Palladiũ Theodosij cursorẽ quære, cui immensũ illud Rom: Jmp: spatium, tridui iter fuit:

SED QVI

Longa ac futura annorum spatia ante ætatem præcucurrit,

Vitam ante mortem consummauit.

CVM

Senilem iuuentam præmaturâ morte deposuit.

CHRISTOPHORVS NICOLAVS SAPIEHA

Nec enim senium expectauit, quod Adolescens præcerpserat,

Laudatori & magno, & cum cura dicendus.

Si ætatem spectes,

Breuis fuit.

Jncipe illum Virtutibus æstimare,

Sempiternus est.

EX HOC

Humanæ vitæ longitudinem addisces, in qua tantum Sapientes laborârunt.

Amplissimum quippe Vitæ spatium est usq; ad Virtutem viuere.

BIBLIOTH. UNIW.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0010318